

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie február 2012

II. senát

Nálezy:

spisová značka	II. ÚS 250/2011
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	8. decembra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu.</p> <p>Sťažovateľ sa ako žalobca za účasti obchodnej spoločnosti ako vedľajšieho účastníka domáhal v konaní pred okresným súdom proti žalovanému určenia, že</p> <ul style="list-style-type: none">- žalovaný ako záložný veriteľ zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, nie je v zmysle zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti oprávnený navrhnuť vykonanie dražby nehnuteľnosti a na nej postavenej stavby rodinného domu (ďalej len „nehuteľnosť“),- záložné právo zriadené záložnou zmluvou je premlčané a záložný veriteľ nie je oprávnený uspokojiť ním zabezpečenú pohľadávku z predaja zálohu na dražbe podľa zákona o dobrovoľných dražbách,- záložné právo zriadené záložnou zmluvou je premlčané a žalovaný ako záložný veriteľ nie je oprávnený uspokojiť ním zabezpečenú pohľadávku výkonom tohto záložného práva. <p>Sťažovateľ svoju žalobu odôvodnil tým, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, ktorú nadobudol v dražbe podľa zákona o dobrovoľných dražbách, a to pôvodne bez tiarch. V čase podania žaloby bolo na liste vlastníctva nehnuteľnosti zapísané záložné právo v prospech žalovaného na základe záložnej zmluvy.</p> <p>Krajský súd potvrdil ako vecne správny rozsudok okresného súdu, ktorým bola žaloba sťažovateľa zamietnutá</p> <p>Sťažovateľ sťažnosť odôvodnil tým, že oba rozsudky vychádzali z nesprávneho skutkového zistenia veci a jej nesprávneho právneho posúdenia, sú arbitrárne, súdy sa nedostatočne vysporiadali s vecnými a právnymi argumentmi sťažovateľa a nesprávne aplikovali právne predpisy. Sťažovateľ zopakoval v sťažnosti na odôvodnenie nesprávneho právneho posúdenia veci súdmi svoje argumenty obsiahnuté v žalobe, ďalších jeho podaniach adresovaných okresnému súdu a v odvolaní.</p>
ratio decidendi	<p>Úlohou ústavného súdu v tejto situácii bolo posúdiť, či zodpovedá ústavne konformnému výkladu aplikovaných ustanovení právnych predpisov názor krajského súdu, podľa ktorého nedôjde k premlčaniu pohľadávky z obchodnoprávneho vzťahu v desaťročnej premlčacej lehote od jej splatnosti v prípade, ak záložnému veriteľovi bola právoplatne priznaná súdom a následne na jej vymoženie viedol a vedie exekúciu začatú ešte pred uplynutím desaťročnej lehoty plynúcej od splatnosti pohľadávky, ako aj názor krajského súdu, podľa ktorého ustanovenie § 879e Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať tak, že právo záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu treba posudzovať podľa predpisov účinných po 1. januári 2003 aj v prípade, ak sa prvý raz mohol domáhať uspokojenia zo zálohu už aj pred 31. decembrom 2002.</p>

	<p>Účelu a zmyslu právnej úpravy premlčania v obchodnom práve môže zodpovedať iba taký výklad uvedených ustanovení, ktorý rešpektuje jednak účel a zmysel inštitútu premlčania v právnom štáte a jednak citované ustanovenia vykladá v ich systematickom kontexte.</p> <p>Existencia inštitútu premlčania je dôsledkom požiadavky právnej istoty, ktorá sa prejavuje i v tom, aby nepretrvávali nevyjasnené právne vzťahy a neuspokojené práva bez časového obmedzenia po neprimerane dlhú dobu. Inštitút premlčania má motivovať veriteľov, aby svoje práva uplatňovali včas. Premlčaním právo nezaniká, zaniká iba žaloba, teda spôsobilosť práva byť súdne alebo inak mocensky vykonateľné. K premlčaniu práva dochádza márnym uplynutím premlčacej doby. Aj v okamihu uplynutia premlčacej doby je však nastúpenie jeho následkov podmienené námietkou dlžníka.</p> <p>Tak ako je pre veriteľa významnou hodnotou právneho štátu vymožitelnosť práva, pre dlžníka je rovnako významnou hodnotou aj naplnenie princípu právnej istoty.</p> <p>Pri ústavne konformnom výklade dotknutých ustanovení právnych predpisov, ktoré sa na vec vzťahujú v ich vzájomnej spojitosti, je potrebné vychádzať aj z previazanosti ustanovenia § 408 (primárne) ods. 2 Obchodného zákonníka a § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom neostáva než dospieť takto k záveru, podľa ktorého k predĺženiu premlčacej doby zabezpečenej pohľadávky nedochádza v obchodnoprávných vzťahoch nad rámec jej absolútneho obmedzenia, hoci sa už pre ňu vedie exekúcia, v dôsledku čoho ani podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka nedôjde k predĺženiu (samostatnej) premlčacej doby záložného práva, keďže je už zabezpečená pohľadávka premlčaná sama osebe.</p> <p>Krajský súd svoje rozhodnutie založil na takom výklade ustanovenia § 408 Obchodného zákonníka a § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorým dospel k záveru, podľa ktorého ani v prípade, ak záložca vznesie námietku premlčania práva záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu po márnom uplynutí desiatich rokov od splatnosti zabezpečenej pohľadávky a premlčacej doby záložného práva, počas ktorých sa uspokojenia zo zálohu jeho speňaním nedomáhal (bez ohľadu na to, či tak mohol alebo nemohol urobiť v konkrétnom prípade s ohľadom na odlišnosť osoby záložcu a dlžníka), nemá to za následok zánik možnosti záložného veriteľa domáhať sa núteného uspokojenia sa zo zálohu, vykladal uvedené ustanovenia spôsobom, ktorým poprel ich účel a zmysel.</p> <p>Tieto závery sa de lege lata vzťahujú iba na prípady zabezpečenia záložným právom obchodnoprávneho záväzku. Vo vzťahu k rovnakému zabezpečeniu záväzkov občianskoprávných bol zákonodarcom ponechaný režim s odlišnými charakteristikami.</p> <p>Takýto právny stav (rozdielnosť právneho režimu daného právnu úpravou) môže vyvolať v závislosti od záverov posúdenia opodstatnenosti premietnutia odlišností oboch prípadov do právnej úpravy, potrebu jeho posúdenia z hľadiska jeho súladnosti so základnými ústavnými princípmi v konaní podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy. V konaní o sťažnosti sťažovateľa však ústavnému súdu nepatrí tieto otázky posudzovať.</p> <p>Keďže krajský súd namietaným rozsudkom porušil označené základné práva sťažovateľa, ústavný súd zrušil toto rozhodnutie a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Bude povinnosťou krajského súdu riadiť sa právnym názorom ústavného súdu a znova posúdiť odvolacie námietky sťažovateľa v intenciách tohto nálezu ústavného súdu.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 452/2010</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené/ v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>8. decembra 2011</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>

skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ (t. č. vo výkone trestu odňatia slobody) v konaní vedenom najvyšším súdom namietal porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom na obhajobu v konaní o preskúmaní zákonnosti väzby tým, že neboli splnené podmienky na vykonanie neverejného zasadnutia Špecializovaného trestného súdu Pezinok pre neexistenciu zvoleného obhajcu podľa vlastného výberu; čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru v súvislosti s právom byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania tým, že podmienky na ďalšie trvanie väzby neboli splnené; čl. 17 ods. 1, 2, a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s právom na zákonné a preskúmateľné väzobné rozhodnutie tým, že nebola daná odpoveď na podstatné námietky uvedené v sťažnosti; čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom na rozhodnutie o zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom tým, že o sťažnosti proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu Pezinok nerozhodoval senát najvyššieho súdu, ktorému by bola vec pridelená náhodným výberom medzi senátmi.</p> <p>V konaní vedenom Špecializovaným trestným súdom Pezinok a najvyšším súdom namietal porušenie čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby, v konaní vedenom najvyšším súdom namietal porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s právom na osobnú slobodu.</p>
ratio decidendi	<p>K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru v súvislosti s právom na zákonné a preskúmateľné väzobné rozhodnutie tým, že nebola daná odpoveď na podstatné námietky uvedené v sťažnosti v konaní vedenom najvyšším súdom:</p> <p>Sťažovateľ vo svojej sťažnosti podanej proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu namietal jednak rozdielnosť lehôt zadržania podľa § 86 a § 87 Trestného poriadku na jednej strane a podľa čl. 8 ods. 3 listiny na strane druhej, ďalej tvrdil, že o predĺžení lehoty trvania väzby nerozhodol nezávislý a nestranný súd, potom vytýkal, že pred podaním obžaloby rozhodoval senát v inom zložení ako senát konajúci po podaní obžaloby, okrem toho namietal, že 20. mája 2010 došlo k ukončeniu zastupovania obhajcom a na neverejnom zasadnutí špecializovaného trestného súdu ho zastupoval náhradný obhajca, a napokon tvrdil, že dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku už neexistuje.</p> <p>Najvyšší súd sa podrobne zaoberal poslednou námietkou sťažovateľa spochybňujúcou existenciu dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Okrem toho sa celkom stručne zaoberal aj prvou námietkou sťažovateľa o prekročení lehoty na jeho odovzdanie súdu v súvislosti s čl. 8 ods. 3 listiny. Ani s jednou z ďalších námietok sťažovateľa sa však už nezaoberal a nijako sa s nimi nevysporiadal, a to aj napriek tomu, že obsah námietok sťažovateľa v uznesení prehľadným a zrozumiteľným spôsobom uviedol.</p> <p>Ak ide o taký argument strany, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.</p> <p>Proti ďalšiemu trvaniu väzby sťažovateľ uplatnil viacero argumentov, z ktorých sa javí ako najzávažnejší ten, podľa ktorého v dobe rozhodovania o väzbe nemal zvoleného obhajcu a obhajoba náhradným obhajcom mala byť v rozpore s Trestným poriadkom, ústavou a dohovorom. Napriek tomu sa však najvyšší súd touto námietkou (rovnako ako ďalšími námietkami) nezaoberal a nijako sa s ňou nevysporiadal. Tým porušil čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 4 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).</p> <p>Pokiaľ sťažovateľ v uvedených súvislostiach namietal aj porušenie čl. 5 ods. 3 dohovoru, nebolo možné sťažnosti v tejto časti vyhovieť (bod 7 výroku nálezu).</p> <p>O zákonnosti väzby podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru rozhoduje súd. Z organickeho hľadiska pojem súd má rovnaký význam ako v čl. 6 ods. 1, t. j. musí ísť o orgán nezávislý od výkonnej moci a od strán a nestranný. Iná otázka je, či konanie pred súdom podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru musí poskytovať aj rovnaké garancie procesnej povahy, ako v čl. 6 ods. 1. So zreteľom na to, čl. 6 ods. 1 sa nevzťahuje na konanie a rozhodovanie o väzbe, procesné záruky uvedené v čl. 6 ods. 1 nemožno bez ďalšieho uplatniť aj v prípade čl. 5 ods. 4. Určité základné procesné záruky sa musia poskytovať aj v konaní podľa čl. 5 ods. 4. Tieto záruky nemusia byť nutne rovnaké, ako sú tie, ktoré vyplývajú z čl. 6 ods. 1 v prípade rozhodovania vo veci samej.</p> <p>Uplatnená námietka sťažovateľa je súčasťou skutkovej podstaty čl. 5 ods. 4</p>

	<p>dohovoru, a preto vyslovenie porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru neprichádzalo do úvahy.</p> <p>K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby v konaní vedenom špecializovaným trestným súdom a najvyšším súdom:</p> <p>Sťažovateľ tvrdí, že v konaní vedenom špecializovaným trestným súdom a najvyšším súdom došlo k porušeniu čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru tým, že všeobecné súdy nekonali urýchlene o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, pretože konanie na oboch stupňoch trvalo až 51 dní.</p> <p>Špecializovaný trestný súd a najvyšší súd sú naproti tomu presvedčené, že sa vo veci konalo s dostatočným urýchlením, a to aj vzhľadom na rozsah a náročnosť veci, čerpanie dovolenky a plnenie iných pracovných povinností.</p> <p>O väzbe musí súd rozhodnúť urýchlene („bref délai“, „speedily“). Lehota začína podaním návrhu alebo žiadosti a končí vydaním konečného rozhodnutia súdu, prípadne dorúčením tohto rozhodnutia, ak sa rozhodlo v neprítomnosti obvineného. Neexistuje nijaká pevne ustanovená lehota, v ktorej by súd musel rozhodnúť. Či sa rozhodlo urýchlene, posudzuje sa podľa všetkých okolností prípadu. Spravidla však lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru.</p> <p>Možno konštatovať, že konanie o žiadosti sťažovateľa trvalo 51 dní, pričom tak v prípade špecializovaného trestného súdu, ako aj v prípade najvyššieho súdu bolo o žiadosti, resp. o sťažnosti rozhodnuté pomerne rýchlo. Naproti tomu v oboch prípadoch neprimerane dlhú dobu si vyžiadalo písomné vyhotovenie uznesenia. V tomto smere treba prisvedčiť argumentácii sťažovateľa, ktorý vo svojej replike výstižným spôsobom zdôvodňuje, prečo nemožno prihliadať na argumenty všeobecných súdov poukazujúcich na rozsiahlosť a zložitnosť trestnej veci, čerpanie dovolenky a iné pracovné povinnosti sudcov.</p> <p>Vychádzajúc z uvedených skutočností tak špecializovaný trestný súd, ako aj najvyšší súd nekonali vo veci s dostatočným urýchlením, čím došlo k porušeniu čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru (bod 2 výroku nálezu).</p> <p>Ústavný súd zrušil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tost 23/2010 z 10. júna 2010 (bod 3 výroku nálezu).</p> <p>Ústavný súd uložil najvyššiemu súdu zaplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie vo výške 3 500 € a špecializovanému trestnému súdu vo výške 1 000 €.</p> <p>Hoci ústavný súd zrušil uznesenie najvyššieho súdu o zamietnutí sťažnosti podanej sťažovateľom, nemohol zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, keďže možnosť ďalej preskúmať dôvodnosť väzby sťažovateľa už nie je daná vzhľadom na to, že väzba sťažovateľa sa už skončila. Znamená to vo svojich dôsledkoch, že pochybením, ktorého sa najvyšší súd dopustil, bolo s konečnou platnosťou zmareno právo sťažovateľa na súdne preskúmanie dôvodnosti trvania jeho väzby. Došlo teda vlastne k denegationis iustitiae. Na nápravu takto vzniknutej ujmy bolo potrebné priznať sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>ESEP: Ruiz Torija c. Španielsko, De Wilde c. Belgicko, Winterwerp c. Holandsko, Bezicheri c. Taliansko, Sanchez – Reisse c. Švajčiarsko</p> <p>Ústavný súd: II. ÚS 116/2011</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 5/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené/ v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>15. decembra 2011</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 13 Listiny základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>

	<p>čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal namietané porušenie čl. 22 ods. 1 ústavy, čl. 13 listiny a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru tým, že orgány verejnej správy a všeobecné sudy použili v rozpore so zákonom ako dôkaz obrazovo-zvukový záznam získaný v trestnom konaní, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že orgány verejnej správy a všeobecné sudy ustálili rozhodujúce skutkové okolnosti bez opory v dôkazoch, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny základných práv a slobôd tým, že krajský súd nevykonal dokazovanie obrazovo-zvukovým záznamom v prítomnosti dotknutého účastníka konania.</p> <p>Zo sťažnosti vyplýva, že rozhodnutím riaditeľa Colného úradu bol sťažovateľ prepustený zo služobného pomeru podľa zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.</p> <p>Rozhodnutím colného riaditeľstva bolo odvolanie sťažovateľa zamietnuté a rozhodnutie colného úradu potvrdené. Sťažovateľ podal krajskému súdu žalobu o preskúmanie zákonnosti uvedených rozhodnutí v rámci správneho súdnictva. Domáhal sa zrušenia oboch rozhodnutí. Rozsudkom krajského súdu bola žaloba zamietnutá. Rozsudkom najvyššieho súdu bol rozsudok krajského súdu potvrdený.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Z pohľadu ústavného súdu treba predovšetkým konštatovať, že námietka porušenia čl. 22 ods. 1 ústavy, čl. 13 listiny a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru v súvislosti s tým, že orgány verejnej správy a krajský súd použili v rozpore so zákonom ako dôkaz obrazovo-zvukový záznam získaný v trestnom konaní, má zásadný význam a z hľadiska posúdenia priority. Je to tak preto, že dôvodnosť tejto námietky by logicky znamenala, že ďalšie uplatnené námietky sú pre posúdenie veci irelevantné.</p> <p>Podstatou sťažovateľovej argumentácie je, že vzhľadom na ustanovenie § 114 ods. 7 Trestného poriadku, ako aj § 3 ods. 1 a 2 zákona o ochrane pred odpočúvaním nebolo možné použiť obrazovo-zvukový záznam získaný v trestnom konaní použitím informačno-technických prostriedkov v konaní o skončení služobného pomeru sťažovateľa.</p> <p>Krajský súd a najvyšší súd sú toho názoru, že ustanovenie § 227 ods. 1 a 2 zákona o štátnej službe umožňovalo obrazovo-zvukový záznam použiť ako dôkaz, keďže ako dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci.</p> <p>Treba prisvedčiť všeobecným súdom, že sťažovateľ námietku neprípustnosti obrazovo-zvukového záznamu ako dôkazu v správnom konaní vôbec neuplatnil, a to dokonca ani v žalobe podanej krajskému súdu.</p> <p>Urobil tak až na pojednávaní krajského súdu. Zároveň však treba konštatovať, že vykonanie tohto dôkazu krajským súdom namietol, akonáhle sa o vykonaní dôkazu dozvedel.</p> <p>Sťažovateľ, ale ani jeho právny zástupca totiž neboli prítomní na skoršom pojednávaní, keď došlo k vykonaniu dôkazu, pričom svoju neúčast' ospravedlnili a žiadali pojednávanie odročiť.</p> <p>Argument krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľ vykonanie dôkazu v rámci správneho konania namietal na súde až po uplynutí zákonnej lehoty podľa § 250b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keďže v zákonnej lehote podaná žaloba takúto námietku neobsahovala, sa javí ako irelevantný.</p> <p>Krajský súd totiž zrejme nebol s dôkazom vykonaným v správnom konaní spokojný (i keď neuviedol, prečo), pretože postupom podľa § 250i ods. 1 druhej vety Občianskeho súdneho poriadku vykonal sám dokazovanie „oboznámením sa s videozáznamom“ na pojednávaní, ako aj písomným prekladom verbálnej časti obrazovo-zvukového záznamu do slovenského jazyka na nasledujúcom pojednávaní.</p> <p>Krajský súd teda založil svoje rozhodnutie nie na dôkaze vykonanom v rámci správneho konania, ale na vlastnom dokazovaní. Neprípustnosť použitia obrazovo-zvukového záznamu ako dôkazu krajským súdom sťažovateľ nemohol namietat' predtým, než sa o vykonaní dôkazu dozvedel. Jeho námietka bola preto uplatnená včas.</p> <p>Sťažovateľ tvrdí, že samotné vyhotovenie obrazovo-zvukového záznamu s použitím informačno-technických prostriedkov a následné použitie záznamu (mimo rámca trestného konania) v konaní o skončení služobného pomeru treba kvalifikovať ako zásah do práva na súkromie. Táto úvaha sťažovateľa budí prima facie určité pochybnosti, keďže k utajenému nahrávaniu nedošlo v súkromných priestoroch (napr. v byte</p>

sťažovateľa), ale na jeho pracovisku. Napriek tomu ide o zásah do práva na súkromie.

„Telefonické hovory, ktoré sťažovateľka (policajná dôstojníčka) uskutočnila zo služobných telefónov, spadajú pod pojem súkromný život, resp. korešpondencia v zmysle čl. 8 dohovoru.“ (Halfordová c/a Spojené kráľovstvo z 25. júna 1997)

V skúmanom prípade nemožno za zásadný rozdiel považovať to, že nešlo o odpočúvanie služobného telefónu, ale o inú metódu tajného sledovania rozhovorov a činnosti v priestoroch colného úradu. Ústavný súd preto považuje citované rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva za aplikovateľné v danom prípade.

Tak Trestný poriadok, ako aj zákon o ochrane pred odpočúvaním tiež považujú použitie informačno-technických prostriedkov za zásah do súkromia bez ohľadu na to, či k ich použitiu dochádza v súkromných alebo pracovných (služobných) priestoroch.

Sťažovateľ nenamietá protiústavnosť či protizákonnosť samotného použitia informačno-technických prostriedkov v rámci trestného konania, pretože vytýka skutočnosť, že obrazovo-zvukový záznam získaný v trestnom konaní bol použitý v inom (správnom) konaní, čo považuje za protiprávne.

Vzhľadom na uvedenú konštrukciu sťažnostnej námietky nejaví sa ako účelné skúmať namietané porušenie práva na súkromie spôsobom zaužívaným v týchto prípadoch, teda tak, že by sa postupne skúmali legalita zásahu, jej legitímnosť a napokon proporcionalita.

Povaha námietky si vyžaduje, aby sa skúmala z hľadiska základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé konanie. Treba poznamenať, že sťažovateľ porušenie týchto práv v danej súvislosti nenamietá a nežiada ho ani vysloviť. Ide o čl. 46 ods. 2 ústavy, ktorý treba považovať za samostatné základné právo na súdnu ochranu v rámci správneho súdnictva, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý nerozlišuje súdne konania podľa tohto kritéria.

Dalej treba prisvedčiť krajskému súdu a najvyššiemu súdu, že vzhľadom na ustanovenie § 227 ods. 1 zákona o štátnej službe za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav vecí. Takýmto prostriedkom je nepochybne aj obrazovo-zvukový záznam. Ani sťažovateľ vo všeobecnej rovine tento záver všeobecných súdov nenapáda. Zrejme s odvolaním sa na dôvetok tohto ustanovenia, podľa ktorého za dôkaz môžu slúžiť iba také prostriedky, ktoré sú v súlade s právnymi predpismi, namietá, že použitie obrazovo-zvukového záznamu získaného v trestnom konaní v danom prípade bolo treba považovať za nepovolené.

Vo všeobecnej rovine možno konštatovať, že prednosť má verejný záujem na dôslednom objasnení rozhodujúcich skutočností potrebných na vydanie rozhodnutia, avšak za súčasného spolupôsobenia bŕzd daných s ohľadom na ochranu určitých práv, resp. oprávnených záujmov. Tým je dané, že nie všetky prostriedky, pomocou ktorých by objektívne bolo možné zistiť a objasniť skutočný stav vecí, sa smú použiť v príslušnom konaní.

Z ustanovenia § 114 ods. 7 Trestného poriadku vyplýva zásadný zákaz použitia obrazovo-zvukového záznamu získaného v rámci konkrétneho trestného konania v inom trestnom konaní, avšak s určitými taxatívne vymenovanými výnimkami. Naproti tomu získavanie a použitie obrazovo-zvukových záznamov zhotovených informačno-technickými prostriedkami v iných konaniach, resp. pre účely iných konaní upravuje zákon o ochrane pred odpočúvaním (§ 1 ods. 1 a 2).

Najvyšší súd na odvoláciu námietku sťažovateľa o neprípustnosti použitia obrazovo-zvukového záznamu z trestného konania v odôvodnení svojho rozsudku nijako nereagoval a s námietkou sa nevysporiadal, hoci táto mala pre posúdenie veci zásadný význam. Z tohto aspektu je rozsudok najvyššieho súdu zjavne neodôvodnený a v konečnom dôsledku nepreskúmateľný, keďže nedáva dostatočnú odpoveď na sťažovateľom nastolenú rozhodujúcu právnu otázku.

Prestala byť relevantnou námietka porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny v súvislosti s vykonaním dokazovania obrazovo-zvukovým záznamom v neprítomnosti sťažovateľa na pojednávaní krajského súdu. Ani touto námietkou sa preto nebolo potrebné osobitne zaoberať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky porušil čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru v súvislosti s tým, že orgány verejnej správy a krajský súd oprávnene použili ako dôkaz obrazovo-zvukový záznam získaný v trestnom konaní.

Rozsudok najvyššieho súdu zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Sťažnosti v časti týkajúcej sa konania vedeného najvyšším súdom pre namietané

	porušenie čl. 22 ods. 1 ústavy a čl. 13 listiny v súvislosti s tým, že orgány verejnej správy a krajský súd použili v rozpore so zákonom ako dôkaz obrazovo-zvukový záznam získaný v trestnom konaní, ako aj čo sa týka požiadavky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 10 000 €, nevyhovuje.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	ESLP: Halfordová c/a Spojené kráľovstvo z 25. júna 1997

Spracovala: Mgr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.